

TRAUMA SCREENER - LICHT VERSTANDELIJKE BEPERKING (TS-LVB) VOLWASSENEN

ANNE VERSLUIS, CARLO SCHUENGEL, LIESBETH MEVISSSEN, AD DE JONGH EN ROBERT DIDDEN, 2024

NAAM: _____ LEEFTIJD: _____ DATUM: _____

Mensen maken soms één of meer vervelende gebeurtenissen mee. Hieronder staan een aantal voorbeelden van zulke nare gebeurtenissen. Kruis aan welke gebeurtenissen jij hebt meegemaakt. Je mag meerdere gebeurtenissen aankruisen.

1. Ernstig ongeluk.
2. Brand of explosie.
3. Ergens gewoond waar veel op straat gevochten werd of waar het oorlog was.
4. Een klap gehad, geschopt, geslagen, gebeten, aangevallen of in elkaar geslagen.
5. Uitgescholden, op een manier tegen je geschreeuwd door iemand uit je gezin of iemand uit je woongroep.
6. Meegemaakt dat ouders, andere gezinsleden of mensen uit je woongroep elkaar sloegen, schopten, gooiden met voorwerpen of dingen kapot maakten.
7. Uit huis geplaatst of in crisisopvang geweest.
8. Aangerakt op een manier die je niet wilde.
9. Gedwongen om iemand anders aan te raken.
10. Iemand heeft gezegd dat hij of zij je ging aanraken, maar dat is uiteindelijk niet gebeurd.
11. Foto's of filmpjes van jou gedeeld op sociale media terwijl je dat niet wilde.
12. Zelfmoord van iemand.
13. Niet genoeg eten, water of kleding gehad.
14. Lange tijd alleen gelaten zonder dat er een volwassene in de buurt was.
15. Een levensbedreigende ziekte of zodanig gewond geraakt dat je eraan dood had kunnen gaan.
16. Doodgaan van iemand die belangrijk was voor je.
17. Gepest.
18. Regelmatig racistisch behandeld voelen.
19. Niet serieus genomen.
20. Anders namelijk _____
21. Nee, geen van bovenstaande.
22. Wil ik niet zeggen/ kan ik niet zeggen.

Pak de vorige pagina erbij.
Denk aan de gebeurtenissen waar je een kruisje voor hebt gezet.
Geef zo goed als je kunt antwoord op de volgende vragen.

Hoe vaak heb je last van de volgende gevoelens, gedachten of problemen in de afgelopen twee weken? Kruis 0, 1, 2 of 3 aan. 0 = nooit/ 1 = soms/ 2 = vaak/ 3 = bijna altijd

	Nooit	Soms	Vaak	Bijna altijd
1. Ik heb vervelende gedachten aan de gebeurtenis, die zomaar in mijn hoofd opkomen.	0	1	2	3
2. Ik heb nare dromen die me doen denken aan wat er gebeurd is.	0	1	2	3
3. Ik heb beelden die zomaar opkomen in mijn hoofd. Of ik heb het gevoel alsof de gebeurtenis weer aan het gebeuren is.	0	1	2	3
4. Ik raak overstuur als ik herinnerd word aan de gebeurtenis.	0	1	2	3
5. Ik voel iets in mijn lichaam als ik aan de gebeurtenis moet denken, zoals zweten, een snelle hartslag, buikpijn of misselijkheid.	0	1	2	3
6. Ik probeer niet te denken aan de gebeurtenis of er niets over te voelen.	0	1	2	3
7. Ik blijf weg van dingen die mij doen denken aan wat er gebeurd is, zoals sommige mensen, plaatsen, dingen, situaties of gesprekken.	0	1	2	3
8. Ik kan me niet alles herinneren van de gebeurtenis.	0	1	2	3
9. Ik heb negatieve gedachten zoals:				
a. Ik zal geen goed leven hebben.	0	1	2	3
b. Ik kan andere mensen niet vertrouwen.	0	1	2	3
c. De wereld is onveilig.	0	1	2	3
d. Ik ben niet goed genoeg.	0	1	2	3
10. Schuldgevoelens.				
a. Ik geef mezelf de schuld voor wat er gebeurd is.	0	1	2	3
b. Ik geef iemand anders de schuld, die er eigenlijk niets aan kan doen.	0	1	2	3
11. Ik heb vervelende gevoelens, zoals bang, boos, schuld of schaamte.	0	1	2	3
12. Ik wil sommige dingen niet meer doen die ik eerst wel deed.	0	1	2	3
13. Ik voel mij afgesloten van andere mensen.	0	1	2	3
14. Ik kan mij niet meer goed of gelukkig voelen.	0	1	2	3
15. Omgaan met boosheid of irritatie.				
a. Het is moeilijk om rustig te worden als ik boos ben.	0	1	2	3
b. Ik voel mij boos of geïrriteerd, heb woede-uitbarstingen of word snel boos op anderen anderen.	0	1	2	3
16. Ik doe dingen die onveilig zijn, die mezelf beschadigen of die risicovol zijn.	0	1	2	3
17. Ik ben op mijn hoede. Ik houd alles om mij heen in de gaten.	0	1	2	3
18. Ik schrik snel.	0	1	2	3
19. Ik vind het moeilijk om mij te concentreren.	0	1	2	3
20. Ik vind het moeilijk om in slaap te vallen of ik lig 's nachts wakker.	0	1	2	3

Kruis aan JA of NEE als de problemen op pagina twee voor moeilijkheden zorgen in:

	JA	NEE
1. Het omgaan met anderen	☐	☐
2. Hobby's/ leuke activiteiten	☐	☐
3. School, werk of dagbesteding	☐	☐
4. Het omgaan met familieleden of mensen van de woongroep	☐	☐
5. Mij goed of gelukkig voelen	☐	☐

SCOREFORMULIER

TRAUMA SCREENER-LICHT VERSTANDELIJKE BEPERKING (TS-LVB)

VOLWASSENEN

De TS-LVB is een screeningsinstrument voor PTSS. Met de TS-LVB kan geen PTSS-diagnose worden gesteld. De totaalscore geeft aan of vervolgonderzoek naar PTSS nodig is.

DOELGROEP

De TS-LVB volwassenen is een trauma-screener die door volwassenen met een cognitieve beperking (IQ-range 50-85), onder begeleiding kan worden ingevuld, en kan worden ingezet bij een vermoeden van PTSS.

INSTRUCTIE BIJ AFNAME

De TS-LVB bestaat uit drie onderdelen: een lijst met gebeurtenissen (pagina 1), een lijst met PTSS-symptomen (pagina 2) en een lijst met vragen over de last die de persoon in het dagelijks leven daarvan heeft (pagina 3). Bij elk onderdeel van de vragenlijst staat een tekstkader met een korte instructie.

Controleer voor elke pagina apart of de persoon die de lijst invult de instructies en vragen zelf kan lezen en begrijpen. Bied indien nodig hulp aan. Zorg er bij het bieden van hulp voor dat je de antwoorden niet beïnvloedt. Herhaal de vraag en de antwoordmogelijkheden wanneer iemand de vraag niet goed begrijpt en laat de persoon zelf bedenken wat het best passende antwoord is.

Het is belangrijk dat de trauma-screener enkelzijdig wordt uitgeprint, zodat de eerste pagina met gebeurtenissen goed zichtbaar blijft tijdens het invullen van pagina 2 en 3.

SCOREN VAN DE TS-LVB

De TS-LVB totaalscore wordt verkregen door de scores van de 20 symptoomvragen (pagina 2) bij elkaar op te tellen. Let op: Neem van de vragen 9, 10 en 15 alleen de hoogste score.

Naam: _____

Datum: _____

TS-LVB totaalscore =

Bij een totaalscore van 18 of hoger is er een verhoogde kans op PTSS en wordt verdiepende diagnostiek geïndiceerd.

De TS-LVB volwassenen is ontwikkeld voor volwassenen met een cognitieve beperking (IQ- range 50-85) Het is een aangepaste versie van de Kinder- en Jeugd Trauma Screener (KJTS; Kooij et al., ingediend), die gebaseerd is op de Child and Adolescent Trauma Screener (CATS-2; Sachser et al., 2022). De TS-LVB volwassenen is onderzocht bij 97 volwassenen met een IQ tussen de 50 en 85. De TS-LVB volwassenen liet een hoge interne consistentie (Cronbach's $\alpha = .94$) en uitstekende validiteit (AUC = .94) zien. Optimale specificiteit en sensitiviteit werden gevonden bij een afkapwaarde van 18 (Versluis et al., 2024).

Literatuur:

Kooij, L.H., Heijn, I.M., Sachser, C., Bouwmeester, S., Bosse, M., & Lindauer, R.J.L. (2024). *Psychometric accuracy of the Dutch Child and Adolescent Trauma Screener. [Ingediend]*

Sachser C., Berliner L., Risch E., Rosner R., Birkeland M. S., Eilers R. *et al.* (2022). The Child and Adolescent Trauma Screen 2 (CATS-2) – validation of an instrument to measure DSM-5 and ICD-11 PTSD and complex PTSD in children and adolescents. *European Journal of Psychotraumatology*, **13**, 2105580. <https://doi.org/10.1080/20008066.2022.2105580>

Versluis, A., Schuengel, C., Mevissen, L., de Jongh, A., & Didden, R. (2024). Development and evaluation of the Trauma Screener-Intellectual Disability: a post-traumatic stress disorder screening tool for adults with mild intellectual disability or borderline intellectual functioning. *Journal of Intellectual Disability Research*. <https://doi.org/10.1111/jir.13198>

De TS-LVB is tot stand gekomen vanuit de samenwerking tussen Academische werkplaats Viveon ('s Heeren Loo en Vrije Universiteit Amsterdam), de Radboud Universiteit, Trajectum en Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (ACTA) en valt onder de Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 licentie.